

จินดา สว่างโลกกรวด : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านนุโส น หมู่ที่ 9 ตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน
จังหวัดนครราชสีมา

อาจารย์ที่ปรึกษา : รองศาสตราจารย์ ดร. ไทย ทิพย์สุวรรณกุล

อาจารย์นิเทศก์ : นางสิริลักษณ์ คีสูงเนิน

บทคัดย่อ

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านนุโส น เพื่อศึกษากระบวนการดำเนินการกองทุนหมู่บ้านว่ามีกองทุนหมุนเวียน เพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสวัสดิภาพของสมาชิก นำไปสู่การแก้ไขปัญหาความยากจน มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุน สามารถเสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ สร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อแก้ไขปัญหา เสริมสร้างศักยภาพส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน และสามารถเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนได้หรือไม่เพียงใด และเพื่อศึกษาปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน ปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหา และการเกิดองค์กรเครือข่ายองค์กรเพื่อการเรียนรู้ เชื่อมโยงระหว่างกันในระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล และระดับประเทศ และเพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน และข้อมูลความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนกำหนด โดยมีวิธีดำเนินการประเมิน คือ ทำการศึกษาเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และศึกษาการออกแบบและรูปแบบการประเมินตามที่รัฐบาลกำหนด คือ CIPP Model แล้วกำหนดตัวแปรและตัวชี้วัด และศึกษาเครื่องมือและการใช้เครื่องมือในการเก็บข้อมูล ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลระหว่างวันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2544 ถึงวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2545 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์ตามหลักสถิติ และประเมินผลตามรูปแบบการประเมินแบบ CIPP Model ซึ่งได้ผลการประเมินตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การแก้ไขปัญหาความยากจนจากกองทุนหมู่บ้าน พบว่า สามารถแก้ไขได้เพียงบางส่วน
2. ขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการกองทุน พบว่า การบริหารจัดการกองทุนของคณะกรรมการมีประสิทธิภาพดีพอสมควร แต่บางเรื่องยังไม่เกิดประสิทธิภาพและต้อง

ได้รับการพัฒนา ปรับปรุงและแก้ไข คือ เรื่องการติดตามตรวจสอบผู้กู้ และการประชุมประสานงานระหว่างคณะกรรมการและระหว่างสมาชิก

3. การเสริมสร้างกระบวนการการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่มเพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน พบว่า มีเกิดขึ้นเพียงบางส่วน ส่วนใหญ่หมู่บ้านยังขาดการประสานงานด้านการเรียนรู้ระหว่างกัน และยังคงพึ่งพาทายนอกอยู่มาก

4. การเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้าน พบว่า มีความเข้มแข็งทางด้านเศรษฐกิจบางส่วน ความเข้มแข็งทางด้านสังคมเกิดขึ้นได้น้อยมาก

5. ปัจจัยด้านบวกที่ส่งผลดีในการดำเนินการกองทุนหมู่บ้าน คือ การมีที่ปรึกษากองทุนที่มีระดับความรู้ ความสามารถ และประสบการณ์สูง คณะกรรมการกองทุนมีความซื่อสัตย์ และยุติธรรมในการบริหารงานกองทุน มีกลุ่มเยาวชนที่มีความสนใจและพร้อมที่จะช่วยเหลือเรื่องการปฏิบัติงานของกองทุน

6. ปัจจัยด้านลบที่ก่อให้เกิดปัญหาในการดำเนินการบริหารกองทุนหมู่บ้าน คือ ชาวบ้านขาดความสามัคคี และเกิดการแตกแยก ผู้กู้นำเงินกู้ไปใช้ผิดวัตถุประสงค์และไม่ก่อให้เกิดรายได้ สมาชิกกองทุนที่ไม่สนใจกองทุนหลังจากที่ได้รับเงินกู้ไปแล้ว (ไม่เข้าร่วมประชุม) และผู้กู้ไม่มีการรวมกลุ่มทางอาชีพ

7. การเกิดองค์กรเครือข่ายเพื่อการเรียนรู้ พบว่า ภายในหมู่บ้านมีการรวมตัวกันตั้งกลุ่มองค์กรน้อยมาก

8. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน และระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัด คือการมีอาชีพและรายได้ที่มั่นคง ผู้นำมีความรู้ ความสามารถ และมีประสบการณ์ อยู่ในระดับปานกลาง การพึ่งพาตนเองได้ และความสามัคคี อยู่ในระดับที่น้อย

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์นิเทศก์.....